

KAUPAN LIITTO

LAUSUNTO

19.8.2024

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

VM099:00/2023
VN/24054/2023

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LA-
EIKSI ARVONLISÄVEROLAIN JA AHVENANMAAN MAAKUNTAA KOSKEVISTA
POIKKEUKSISTA ARVONLISÄVERO- JA VALMISTEVEROLAINSÄÄDÄNTÖÖN AN-
NETUN LAIN 18 B JA 22 A §:N MUUTTAMISESTA**

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu seuraavaa:

Esitysluonnoksen mukaan 10 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvat hyödykkeet siirrettäisiin 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan. Muutos koskisi monia eri toimintoja, kuten henkilöliikennettä, majoitustoimintaa, sekä kulttuuri- ja urheilutoimintaa. Kaupan alalla muutoksen piirissä ovat esimerkiksi kirjat. Muutos ei koskisi sanoma- ja aikakauslehtiä.

Kaupan liitto huomauttaa, että arvonlisäverokantoihin kohdistuu merkittäviä korotuksia. Nyt lausunnolla olevan korotuksen lisäksi syyskuun alusta tulee voimaan yleisen alv-kannan korotus 1,5 prosenttiyksiköllä 25,5 %:iin ja myöhempänä ajankohta hallituksen tarkoituksena on korottaa myös makeisten alv-kantaa 25,5 prosenttiin. Yhdessä muiden arvonlisäverotukseen kohdistuvien kiristysten kanssa tulee nyt lausunnolla oleva alv-korotus kiristämään jo hidastumaan kääntynyttä inflaatiota ja heikentämään kuluttajien ostovoimaa.

Lisäksi kaupan liitto pitää jatkuvia alv-korotuksiin liittyviä järjestelmämuutoksia ja hinnantarkastuksia haitallisina kaupoille. Ne sitovat kaupan yritysten resursseja ja aiheuttavat merkittävät kertaluontoiset kustannukset, joista hyöty valuu ulkomaisille järjestelmätoimittajille ja palveluntarjoajille.

Näiden syiden takia Kaupan liitto esittää, että esitysluonnos palautetaan valmisteluun.

Kaupan liitto lausuu yllä olevan lisäksi yksityiskohtaisesti alv-korotuksen vaikutuksesta kirjakauppaan:

Esitysluonnoksen mukainen alv-korotus vähentää kirjamyyntiä ja heikentää oppimista

Kirjojen arvonlisäveron korottaminen tilanteessa, jossa suomalaisten ostovoima on ennestään alhainen, on ongelmallista koko kirjakauppa alalle, sillä haastavassa taloudellisessa tilanteessa kuluttaja joutuu karsimaan erityisesti muista kuin välttämättömyysmenoista. Koska kirjat eivät lukeudu välttämättömyyshyödykkeiksi, alv:n korotus tulee hyvin todennäköisesti vähentää kirjojen ostamista.

Suomen kirjakauppaverkosto, joka koostuu merkittävältä osin pk- tai mikroyrityksistä, on pieni ja alv-korotuksen myötä uhkaa pienentyä edelleen. Kirjakauppaverkoston pieneneminen vaikuttaa kirjojen saavutettavuuteen ja sitä kautta myös lukemiseen. Ulkomaiset verkkokaupat eivät tarjoa suomalaisille kotimaista kirjallisuutta. Elinvoimainen kirjakauppa ylläpitää ja edistää suomalaisten lukemista.

Kaupan liitto huomauttaa, että mikäli veronkorotus 10 prosentista 14 %:iin toteutetaan, Suomi on Tanskan jälkeen Euroopan tiukin kirjojen ja oppimateriaalien verottaja. Opetushallituksen laajalla yhteistyöllä laatima Kansallinen lukutaitostrategia 2030 korostaa monimuotoisen kielellisen ja kulttuurisen ympäristön sekä vahvan lukutaidon roolia hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden rakentajana. Alv:n korottaminen heikentää erityisesti sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien henkilöiden ja perheiden mahdollisuutta harrastaa lukemista.

Kunnioitavasti

KAUPAN LIITTO

Kari Luoto
toimitusjohtaja

Toni Jääskeläinen
johtava asiantuntija